

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egyes évre 6 ft. Fél évre 3 ft.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Külföldi postán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

A lap azonnali részére s a nyitlathoz vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.
Bel- és külföldi hírlapok számára hirdetésményeket elfogad Nagy Károly hirdetmény-kezelő irodája
Budapestben, 3. deb.-utczán, 14. sz. 2. ajtó.

Hirdetések díjai:
Öt hazai és postai 5 kr. Bélyeg minden beté-
téstől 30 kr.
Nyitlathoz garmond sora 30 kr.

Nagyobb és többesrészű hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Külföldi pénzek, reklamatok, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1878-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egyes évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Egyes szám 1 „ 30 kr.
Egy hónapra — „ 30 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve, — legkésőbbesen postátalvánnyal — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

B.-Gyarmat, december 20.

Az év sebes léptekkel halad vége felé; mielőtt azonban az örökkévalóságba lezajlanék, nem mulaszt-hatjuk el, hogy az újév küszöbén egy fontos tárgyra nehinék fel megyei iparosaink és kereskedőink figyelmét, s ez a jövő évi székesszéférvári országos ipar és kereskedelmi kiállítás.

Sokszor, nagyon sokszor hang-súlyoztuk e lapok hasábjain, hogy ha komoly szándékunk van hazánkat az európai kultur államok sorába felemelni, akkor első sorban az ipar és kereskedelem érdekében kell oly buzgalommal minden lehetőt elkövetni, mely által azok a lehető legnagyobb mérvű virágzásnak örvend-jenek. — Az ipar és kereskedelem felvirágzására kiváló tényezőképz szerepelnek a kiállítások. Meg vagyunk győződve, hogy annyira értelmes és mivel közönséggel állunk szemben, miszerint ezen feltovásunkot bizonyítani felesleges.

Az egész országban megindult a mozgalom a székesfehérvári országos kiállítás iránt. Nagy kérdés, fog-e az ránk nógrádiakra hatással lenni? Nagy kérdés, ha vajjon vége szakad-e annak az óriási közönyöségnek, melyet a nógrádiak tanusítottak az eddigi kiállítások iránt?

Vajha kérdéseinkre kedvező feleletet adhatnánk a megyénk is fel-fogná a kor intő szavát és megmutatni iparkodnék, miszerint azon mozgalmak iránt, melyek a nemzetek jólétét és fölényét bizton kieszközlők, közönyös nem marad.

Tömrüljünk és mutassuk meg a külföldnek, hogy a magyar iparos is képes olyan munkát készíteni, mint azok, kik már a szédőlegesség lealacsonyodtak termékeikkel. Mutassuk meg, hogy mi elegend vagyunk ön-magunknak s a külföldi ipart egé-

sen nélkülözhetjük. Derék kiállítóink becsülettel és érdemekkel tértek vissza hazánkba a párisi világtárlat-ról, ezeknek termékeit szakértők elismeréssel halmozták el, s azt a tanulságot vonták le, hogy a kis nemzet, mely csak nem régen bar-barnak volt kikiáltva Európában, tanulékony és életrevaló nemzet. — Párisi kiállítóink távol hazájuktól, tetemes költséggel fáradoztak a ma-gyar becsület megszerzésén és hazai iparunk hírnevének megalapításán; most az alkalom sokkal kedvezőbb, mert a kiállítás hazánkban rendez-tetik s minden iparos vagy kereskedő olcsón állíthatja ki termékeit.

Azért hát versenyre Nógrád iparosai és kereskedői, tűzzék ki a zászlót az ipartársulatok a egymást buzdítva mutassák meg, hogy Nógrád-megye nem tartozik e téren sem az utolsó megyék sorába. Gondoljunk a francia nemzetre. A francia nem-zet ugyanis minden kardsapás nélkül vágta le hatalmas ellenséget, és mivel? Nem fegyverrel, hanem iparával és kereskedésével. Összefogott a francia nép a szükség idején, az ipart tűzte ki zászlajára, és győzött; háromszo-rosan vándoroltak vissza az ellenség által kiesikart milliárdok az anya-földre; és ezt mind az ipar, szorga-lom és összetartás szülte.

A székesfehérvári tervezett kiállítás.

A székesfehérvári 1879-iki országos kiállítás általános szabályzatának kivonata: A kiállítás, Székesfehérvár területén a polgári-lövölde és mentelep helyiségében s ezek szomszédságában levő szabad téren rendeztetik; megnyitattik 1879-ik évi máj. hó 10-én, és tart bezárólag június hó 1-ig. Kiállítható Magyarország és kapcsolt részeiből, a gyors romlóknak kitett anyagok és robbanó készítmények kivételével, minden arra méltó tárgy.

A bejelentések 1879-ik évi március hó 1-éig fogadhatók el. Ezen határidőn túl bejelentett tárgyak előnyös elhelyezéséért a végrehajtó bizottság jót nem áll.

A kiállítás tiszta jövedelme jótékony célokra lesz fordítva.

A kiállítóknak a szokásos bejelentési ív megküldetik. A haza összes vasúti vona-lain nyarondó szállítási árkedvezmény annak idején a kiállítókkal közölteni fog.

A térdíj fele a tárgyak bejelentésekor, másik fele a tárgyak beküldésekor fizetendő, és pedig fedél alatti helyiségekben 4, fal melletti tér 2, falter 1 forintjával, — ideig-lenes épületekben 2, — a szabad téren 1 forintjával □ méterenkint. Folyó asztalokat a bizottság díj nélkül ad, a kiállító csak az elfoglalt tereget fizeti. Kívánatra a be-jelentő terhére állványok is készíttetnek.

A kiállítóknak jogukban áll, cséjük vagy nevük után, azon bármennyű segéd-

munkásként neveit felírni, kik a kiállított tárgyak készítésében kitűntek.

A kiállítás 17 csoportra osztatik a kö-vetkező osztályozással:

I. Erdőtermények és félkészítmények, nehezebb faipar.

II. Bányatermények és félkészítmények, nehezebb ércipar, nem különben ásvé-g, gyurma-, agyag- és kőipar.

III. Mezőgazdasági termények és fél-készítmények, kertipar.

IV. Malomipar és élelmi cikkkek.

V. Szeszipar, borok és egyéb szeszos italok.

VI. Fonó- és szövőipar, ruházati tárgyak.

VII. Háztartási és bútarpár.

VIII. Vasipar.

IX. Nemes érc-, nemes kő- és fémipar.

X. Bőr-, csont- és kaucsuk tárgyak.

XI. Műipar és szeszeti tárgyak, épí-tészeti rajzok és tervek.

XII. Kőművelődési tárgyak, taneszközök, tudományi és szépművészeti tárgyak.

XIII. Gazdasági eszközök, iparos szer-számok és kézi gépek.

XIV. Gépek, gőz-, víz- és léörör.

XV. Halászati, hajózási és vízépítészeti tárgyak.

XVI. Állattenyésztés, állatkiállítás.

XVII. Régészeti tárgyak és műemlék kiállítás.

Minden kiállítónak joga van külön képviselőt tartani.

Jutalmul a kiállításba becsátott min-den tárgy tulajdonosa egy emlék érmet nyer, kiváló tárgyak érdem-érmet és díszokmányt kapnak.

A kiállítók, s ezek munkáskai, valamint a rendezésnél közreműködő tagok állandó szabadjegyet nyernek. A látogató közönség részére érvényes 50 kros bemeneti jegyek adhatók. Beigazolt munkások és 14 éven alóli gyermekek, iparos tanoncok és szol-gálatban lévő katonák — örmestertől lefelé — félárú jegyet nyernek. Ünnepeken alkal-makkor a belépti díj 1 ft.

A kiállított tárgyak a bezárástól szá-mított 20 nap alatt elszállítandók, ezen időn túl el nem vitt tárgyak a kiállító terhére beraktározatnak.

A kiállított tárgyak tűz elleni biztosí-tását — a kiállító kívánatára — a végre-hajtó bizottság eszközli.

Örömmel jelezhetjük, hogy Losonezon a hó 15-én tartott meg az értekezlet a székesfehérvári kiállítás tárgyában. Búsbak Ádám, a losoncai ipar Neaxtorának buzgú-kodása folytán. Tehát a mozgalom megyénk-ben is megindultnak mondható.

Alispáni jelentés.

(Vége.)

A megyei utak fontartási szükségletei-nek fedezésére, a f. évi máj. 3-án tartott, 36. számú közgyűlési határozat folytán a közmunka és közlekedési minisztériumnál a törvényhozás által megszavazott út fontartási alaptól a folyó évre kérelmezett 5000 ft segély összeget a címzett minisztérium ezen alapon teljes kimerültséggel végett nem engedélyezte.

Ellenben a megye közönségének ugyan-csak f. évi május 3-án tartott 36-ik szám alatt költ közgyűlési határozata folytán, a

1874. évben a közmunkalap terhére nyert 100,000 ft inságos kölcsönből még hátralévő 50000 ft megtérítése tárgyában tett feltor-jeztés következtében a n. mltagó bel- és pénzügyminisztériumok egyetértőleg enge-délyezni kezgyeskedtek, hogy a fentebb érintett kölcsönből még hátra lévő 50000 ft a folyó évtől kezdve 61 év alatt 10000 ftos részletekben törlesztessék, oly módon, hogy az évenkénti esedék mindenkor november 1-én napján ezen kedvezménynek különbeni olvasztása mellett pontosan befizetessék, a folyó évre kivételesen engedélyezni kezgyes-kedett, hogy az esedékes 10000 ft befizetése az év végével eszközöltessék, mely kötele-zettségnek pontosan eleget tenni malszitha-tatlan kötelezettségnek ismerendem.

Az árvasszéki letételekről, melyek idő-közönként váltornak, úgy mint azok az árvasszéki által az illetőktől bevételzetnek és kintalványoztatnak az árvasszéki adhatja szabatos kimutatását.

A központi betegápolásialap, melynek a múlt 1878. évről a folyó évre csak 10 ft 3 kr. pénze jött át, s mely jelenleg 69 ft 61 krból áll bevételét a községi előirányza-tokban felvett községi jövedelmek 5 % ban megállapított szegényalap egy ötödéből meríti, mely összeg a községi előirányzatok-ban felvett jövedelmekhez képest évenként változás alá esvén, körülbelül 1800 ftot tesz ki, ezenkívül a törvény által fizetendő kötelezettségtől befolyó összegekből, mely ezimen a folyó évben 484 ft 23 kr. folyt be.

Nem hallgathatom itt el azon megjegy-zést, hogy az 1876. év végén életbe lépett betegápolási törvény következtében, a tör-vényhatóság összesen 6251 ft 17 kr. fizetett már ki kórházi illetékes betegéért külön-féle kórházaknak, mely összegből csak 781 ft 39 kr volt visszatéríthetők részint ön-kéntes fizetés részint közgazdasági végrehaj-tás s csekély mértékben rendez per útján.

Nem kevésbé súlyos a teher, mely fokozottan nehezedik a haza polgáira. De vajlon nem sok-e 76 kr. Átlagos ápolási díj naponként, a ml viaszonyaink között, holott ugyan ily összegből gyakran egész családok élnek, sőt kevesebből is, azon legalaó rendű unjonczok ápolásáért, kik teljesen a közönség rovására ápolatnak mint vagyonatlanok? legyenek magasabb díjosztályok is, s a kik fizetni képtelenek és kések, azok vehemék igénybe is, de egy sorog ingyen és tölten élő dologkértlő valóágos menházat keresve és találva ösölőnek folytonosan a kórházak felé polgártársaik terbére, s ottan gyakorta hónapokon át élvezik a jól táplált nyugalom örömeit, míg érettek azon községi lakosok veritékkel dolgoznak, kik soha birét sem hallották.

Mindezen feltéveletom alatt álló pénztárakat havonként a tiszti főügyész és főszámvörő, valamint az árvasszéki letéteket, az árvasszéki olauk közreműködése mellett, a lehető legbehatóbban megvizsgálván, azoknak ke-zelését mindenkor kifogástalannak s a leg-pontosabbnak találtnak.

Az adóügyér, illetőleg az adófelügyelő által beadott e) alatti kimutatás szerint a múlt évi adóhátralék 556484 ft 2 krt tett, a folyó évi adókirovás pedig 1025529 ft 27 krt téven, az év folytán befizetendő összes adómennyiség 1582013 ft 29 krt tesz, ezen összeg levonására a múlt november hó utolsó napjáig befizetettén 847477 ft 1/2 kr, hátralékban van még jelenleg 734536 ft 28 kr.

Az 1875-ik évi XXI. törvényesített értelmében választott jegy a folyó évben kintartott 1-od rendű 268, II-od rendű 8, III-od rendű 46 darab, s így mind a három rendűből összesen 322 darab adatott ki, melyek után a kincstár részére befolyt jövedék 3356 frt, mely összeg a helybeli kir. adóhivatalnak részben már átadott, részben a legközelebb átazárltandó lesz.

Az 1874. évi XXXIII. törv. az értelmében az országgyűlési képviselő választók évenkénti összeírása, s a névjegyzékek beosztásos összeállítására rendeltetett meg, ezen összeírás munkáját, mint az állandó névjegyzék összeállítására, a törvényben meg szabott határidők pontos ügyelemben tartása mellett a központi választmány által eszközöltetett. A választók száma, mely a folyó évben alig multa felül a tízezeret, a jövő évre a 12 ezret meghaladja.

A községzség állapota az f) alatt mellékelt tiszti főorvosi jelentés szerint a folyó év második felében általában véve kielégítőnek mondható, Amikor Füle, Szent hely községében és Katalin pusztán, kisebb mérvben emberi himlőjárvány, Erdő-Tarcsán pedig rozsosító toroktörés uralt, mely utóbbiban azonban 11 megbetegedési esett közül 8 meggyógyult, 3 pedig elhalt.

A hasznos gazdasági állatok között, Mátra-Szelen járványosan lépett fel a lép fene, melyben a megbetegült 27 o közül csak 1 gyógyult meg, 26 pedig elhalt, ugyan a járvány pusztított 7 községben a sertések között, melyekben a megbetegedett 623 db közül, csak 54 gyógyult meg, 569 pedig elhalt. Szarvasmarha között négy községben uralt a száj és körömfájás, melyben azonban a megbetegedett 315 darab mind meggyógyult.

Jelenleg sem az emberek, sem a hasznos gazdasági állatok között járványos, vagy ragályos kór nem uralt ugyan, de hazánk területén, (Temes megyében) kiütött marhavész hivatalos közlése után, az 1874. évi XX. törv. czikk 36. §-a értelmében a központi vérszűrőbizottság megalakítani kötelesemegek ismertem, mely bizottság a legközelebbi napokban megalakulván, működését meg is kezdette.

A Bétaágon felállított gyógyszerár a megejtett szabályszerű vizsgálat alapján, a közönség használatára bocsátott.

A személy és vagyon birtokosság megnyugtató állapotát ismételve örömmel jelenthetem, a lefolyó fél év alatt úgy nagyobb mint kisebb büntetett csak csekély számban fordultak elő; s tudomásomra alig fordult elő eset, melyet személy és vagyonbirtokossági, személyzetünk rögtön büszg utanjárással ki nem derített s a toltakat fenytés végéig kézre ne kerítette volna.

Tíz eset, habár kisebb mérvben több helyen fordult is elő, úgy mint B. Gyarmat, Nagyfalva, Molyad, Szécsény stb. jelentékenyebb azonban csak Húgyag, Gücs, Závada, Vizsán és Pilsen dühöngött, melyek keletkezésé azonban nem rossz akaratnak, hanem gondatlanságnak tulajdonítható.

A folyó évi augusztus 30 és 31 közötti éjjelen dühöngött vihar és felbőszakadás, mely nem is említve Miskolc és Eger városokban véghoz vitt pusztításokat, hazánk nagy részén végig vonulva legközelebbi azonnalságnakban lévő Hontmegye Zahora helységében is oly mérvben dúlt, hogy vagy 15 házat elpusztítva 5 ember életét is áldozatul vett, megyénk területét szörvencsében megkímélte, mert a Zagyván 3 évvel ezelőtt Heves megyével közösen épített nagybazterű, s néhány jelentéktelen kisebb hid elvitelén kívül, egyéb károkat nem igen okozott.

Végre nem mellőzhetem megemléstést annak, hogy a szénbányai körjegyzői csoportot kivéve a megye többi községeiből, a jövő évi költség előirányzatok mind beterveztetve, azok a számvizsgáló szakbizottság tárgyalása alá bocsátattak; a késedelmes körjegyző ellen ez alkalmammal tanúsított hanyagsága miatt tegyelmi vizsgálat fog indítottatni.

Midőn ezen jelentésem alapján szolgáló tiszti jelentéseket ide mellékelve tisztelettel beterveztetni szeretném van, érzem, hogy talán lehetne és kellene még többeket is felhoznom, hogy a tavaszi közgyűlés óta mostanáig tett intézkedéseim fontosabbjait elősoroljam; nem akarván azonban — kisebb érdekű közigazgatási ügyekkel — a melyen tisztelet megyei bizottság türelmét hosszabban fárasztani, röviden csak azt kívánom jelezni, hogy ismerve hivataászzerű feladatokat, igyekeztem legutolsó közgyűlésünk óta lefolyó időközben is a megyei önkormányzatot — a megyei közönség nevében — a közérdek s a közönség szellemében vezetni; miért is azon kéresem zárom jelentésemet, hogy a már ez idő szerint 8000 et meghaladó számra terjedő önközi intézkedéseimet tételenként megvizsgáltatni, s azoknak szigorú vizsgálat alá vételével, a megye közönsége erről meggyőződést szerezve — önkormányzati, Meltóságod pedig törvényes számunkérés jogát — gyakorolni méltótlanságok.

Ezek kijelentése mellett Meltóságod s a melyen tisztelet megyei közönség szives támogatását továbbra is kikerve, kegyelkbe ajánlott mély tisztelettel maradok

B. Gyarmat, 1878. évi december 7 én. Meltóságod gróf Főispán ur s a melyen tisztelet megyei bizottság

alázatos szolgálja
Máduch Károly,
alispán.

Alispáni jelentés.

(A közigazg. biz. f. hó 13 ki üléséről)

Tekintetes közigazgatási bizottság! A tegnapi napot tartott rendes üzi közgyűlés elébe terjesztett fél évi tiszti jelentésemben, egy a közigazgatás, mint a szomely és vagyon birtokosság állapotát, a lehetőséghez képest híven és kimerítőleg chajtván vázoltam, ez alkalmammal alig volna valami jelenteni valóm, de tekintve azon hivatalos szerű feladatomat, mely hivatalos állásommal elválaszthatatlan kapcsolatban van, mely az egyes polgárok érdekeinek ügyelemben tartásával az állam érdekeire is felügyelni s azokat a lehetőségig összeegyeztetni s megörvni kötelességemnek rojja: bátorodom a tekintetes közigazgatási bizottságnak figyelmét — a folyó évrnek végéhez közeledő alkalmától — a közadók közléseiről szóló 1876-iki XV. törv. cz. 48. §-ára a legmegelőgöbben felkérni.

Ezen fennebb idézett § szerint a folyó adóra nézve fizetési halasztás csakis fél évi időtartamra engedélyezhető, de nem az adóév végén túl terjedő időre is. Miatán ezen említett § értelmében mindazon adófizetők, kik eddig adóhalasztásban részesültek, de azok is, kik időleges fizetési keptelességükkel igazolva adóhalasztást kérelmeznek, ezen § értelmében nem csak ezen kedvezménytől élhetnek, de adótartozásaik még a folyó évben a legkérlelhetetlenebb végrehajtás utján fogva behajtatni, tekintetbe véve a jelenlegi rendkívüli kereskedelmi pangást és viszonyokat, tekintetbe véve, hogy a logrendesebb viszonyok között is épen karácsony és újév közötti időköz alatt beállani szokott pangás, mint az általában már a gyakorlatból is ismeretes, a legkedvezőtlenebb időszak a termények értékesítésére, tekintve ezen kívül a rendkívüli kedvezőtlen időjárást a ennek folytán helyenként a majdnem teljesen megszakadt közlekedést igen kíváncsatos, sőt szükségesnek látnám, hogy a tekintetes közigazgatási bizottság épen az egyes polgárok, mint az állam érdekeinek megóvása tekintetéből a fennebb idézett § utolsó bekezdése folytán tekintetbe véve a rendkívüli viszonyokat, a nagyméltóságu pénzügyminiszteriumnál kérelmezni kegyelkednék, hogy a folyó évi adóra, mint a bátralekokra nézve is, az év végén túl, legalább febrvár hó utoljájáig terjedhető fizetési halasztás is engedélyeztetőseék.

A közigazgatás határozatairól vezetett nyilvántartási jegyzék szerint kiküldött bizottságoktól még 6 tárgyra, Loosoncz városa 1 tárgyra, királyi törvényszéktől 2 tárgyra, szolgabíráktól 9 tárgyra nézve még nem érkeztek be a kívánt jelentések, azoknak

mielőbbi beterveztését megürgetelni lételességemnek ismerem.

Kelt B. Gyarmat, 1-78. decz. 12,

Máduch Károly,
alispán

A kisebb polg. peres ügyekről szóló törvény hátrányai.

(Folyt. és vége).

A bírói illetőséget itt is alperce lakása állapítja meg, költséget — kivéve a belyegköltségeket — és képviselői munkadíjat itt sem szabad megállapítani. A felperes, ki a bíróság helyére csak tetemes költséggel utazhat, vagy ha a székhelyen lakik is, de nem az a foglalkozása van, hogy bíróságok előtt pereket vigyon, s ehhez elegendő képzettsége nincs is, szeretne ezzel olyan embert megbízni, ki magát arra képezte, hogy olyan dolgokkal vessződjék, valamelyik ügyvédhez fordul. Az ügyvéd a ki az ügyvédi pályára magát ismét csak azért képezte, a miért a többi más foglalkozásu emberek saját pályájukra, t. i. abból megéljen és munkadíjára színtoly jogos igénye van, mint akármely más munkának, elmondja a félnek, hogy igen is én szívesen elvállalom ügyedet, be is hajtom a követelés, de az én költségem és munkadíjam onnyi és ezt neked kell viselni, habár igazad van is, mert igaz, hogy mindezt könnyelmű mulasztásával hanyag adóssod okozza, de azért ezt mégis neked kell viselni, mert adóssod ellen ezt megállapítani, s neked azon ezt követelni nem szabad.

Mit gondol a tisztelt olvasó, ha ilyenkor a bitelezőnek lelkében olvasni tudna mit látna ott? Én azt hiszem nem valami épületes dolgokat. Pedig csak az a jó törvény, mely a nép igazság érzetével ellentétben nem áll. Végre is nehogy követelés teljesen elveszék s a közmondásként „vesztet fojszének nyelo” legyen, rá szánja magát a perre, az ügyvédnek neki adja a követelés felét vagy két harmadát s meg legalább megkapja a másik felét vagy egy harmadát, de egyszerűen elhatározza, hogy ő többet senkinek kölcsön vagy hitelt nem ad, mert a törvény annak fogja pártját a ki hitelt, vagy kölcsönt kér és nem fizet. Iliába magyarázzák azután annak, hogy a törvény eredeti czólja nem ez, hanem ezzel egészen ellenkező volt, ő a czólt csak az eredményben látja.

Erre azt mondhatja valaki, hogy ha felperes a bíróság székhelyén lakik ne forduljon ügyvédhez, hanem jelenjen meg a bíróság előtt, és lássa el perét felperi minőségben maga. Csakhogy ez nem olyan egyszerű dolog, s nem megy olyan könnyen

TÁRCZA.

A theaélvezet és annak hatása.

— Irodalomk.

Most a thea-ivad közlekedtével nem lesz érdektelen a theáról egyet mást elmondani.

A thea Chinában már ósidőktől fogva mint kedvező élvezet áll használatban. Európába azonban csak a 17-ik században hozatott be a holland keletindiai társaság által. Angolországban már a 17-ik század második felében mérték a kávéházakban, és meg is volt adóztatva. Ugyanezen időben jutott Dánországba, míg az oroszok már előbb megismerkedtek a növényvel. Lassanként elterjedt az mindenfelé, s rendszeres bevásárlás lett az eredménye.

Számtalan kísérletek a theanövényt Európában is tenyésztési, teljesen sikertelenek maradtak. Indiában nagyobb szerencsével jártak el, és az ugynevezett ocsamthea a chinainál egyértékűnek mondható. Ha meggondoljuk, hogy Anglia magában elfogyaszt évenként 36 millió font theát, akkor megfoghatónak válik előttünk, hogy China és Jappon nem képeznek a fogyasztásnak eleget tenni. Keletindia, Brazília, Dél-Carolina, Java, Szumatra, a jó reményesség foka, Madeira és Szt.-Heléna a theatermelésre kedvező helyeket bizonyítottak és Európában Dél-Portugál hasonló kísérletek vétele alkalmasak lehetnek.

Sok féle a thea elnevezése; van Pécó, Tonkay, Congó, gyöngy-thea, puskaapor thea, császár-thea egészen le a törmelék theáig, vagy is a ládákban talált maradványig, mely minden nemét magában foglalja. Ket fajtát különböztetik legáltalánosabban, a fekete és zöld theát. Az utóbbi kesernyés, összehúzó s állítólag az idegekre bir fogékony hatással, kis adagban a fokozott kóros kórosan azonban igen alkalmasnak bizonyult. A legsajátosabb kóros faja mindenesetre a téglathea, mely nélkül a mongolok, Burák és a baikaltó melléki oroszok nem is élhetnek, a mennyiben azoknak legfőbb tápszereit teszi. A legrosszabb thea-fajokból készítik, marha- és juhvérrrel keverik és táblácskába gyurják. Tejet, vaját és lisztet is adnak hozzá. A thea-cserjék Chinának közép vidékein tenyésznek legjobban. A fáknak 3—5 láb nyira kell egymástól állniok és nem szabad azokat magasra engedni önni. A leveleket négyezer szedik le évenként, az első gyjtés a legjobb, az utolsó a legrosszabb theát szolgáltatja. Könnyű nagy kosarakba gyjtik, s miután a nap az első szárítást már elvégezte, a leveleket lapos, ürtött vaslemezre teszik, a hol rövid ideig hagyatnak s azután a munkások által szeszengerrítetnek, a mely eljárás még egyszer ismételtetik. A fekete thea sokkal nagyobb hőségnek töltetik ki, mint a zöld. Itt-ott festőszér is

vétetik alkalmazásba. A chinaiak csapán a fokozott iszák; egy külön faj kizárólag a császár részére van határozva, s abból egy kilogramm ára 1000 frankot tenne. Hogy a legjobb fajokat a chinaiak maguk részére tartják vissza, az be van bizonyítva, sőt még azt is pengetik, hogy az a thea, a mit Európába szállítanak, már a menyei birodalom theakannán keresztül megtette útját. A thea barmistása külön iparágat képez. A thea illatosítása Chinában, a nők és gyermekek foglalatossága. A theának az a tulajdonsága van, hogy minden szagot könnyen magába vesz, minőlfogva minden olyantól távol kell tartani, a mi szagját veszélyezteteti, s onnélfogva legczélzzerűbb bádóg dobozban vagy üvegben tartani.

A thea-forrázat jósága nem csupán a levelek minőségétől függ, a viznek is lényeges befolyása van arra és főképen hegyes vidékek forras vize áll előnyben valamennyi felett. Egy tökéletes thea receptet a szerkesztett, a chinai császár Kien Long szerkesztett, mely így hangzik: „Tegy egy ürtöt egy vaslábra, gyujts alája onyhetűzet. Az ürtöt tölt meg hóvízzel. Ugy ez valamint a vasláb bizonyítékát hordja magán annak, hogy már többé-kevésbé használatba volt. Hagyd a vizet addig főni, a mennyi idő szükséges a rákot veresre és halatlagygy változtatni, s tölt át akkor egy porcelán csészébe, a melyben kitűnő fajta

thealevelek vannak. Mikor a gőz már nem felhőalakban, hanem ritka ködzerűleg emelkedik felfelé, akkor igyad a felséges folyadékot s az rögtön megszabadít téged a gondnak öt okától. A káj és nyugalom érzetét, mely banntünket meglep, érezzük és élvezzük ugyan, de leírni képtelenek vagyunk.”

Itt az igaz semmiféle thea kannáról nincs szó; a chinaiak minden esztére külön felőntenek, sem tejet sem cukrot nem adnak hozzá, a leveleket is megesszik vele, vagy pedig magában s-látának készítik el. A kájérzet, a mint a császár teszi, semmi egyéb, mint kültői esztoma; tény az, hogy ugy testi valamint lelki fáradtság és lankadság semmi más restauráló által annyira meg nem szüntettetik, mint a thea által, melynek élvezete az öröket hamar pótolja. A gondolatok visszanyerik előbbi rugókony-ságukat, a lankadság mindinkább tűnik, friss kedv éleszti fel a lelket és a test újra megkezdí tevékenységét. A thea nagyobb befolyással van az idegrendszerre, mint a kávé, olúzi az álmat, mértékletesen élvezve hozzájárul a test egészének fen-tartásához és magas kor elérhetőségéhez. Tal-ságosan élvezve azonban épen ugy árthat, mint barna testvére, a kávé: bűskomorsá-got, szívbajt és idegbajokat hoz létre.

B. K.

mint első pillanatra látszik. Ezeknek a per-
reknél tárgyat nem olyan egyszerű világos
adatok képezik, melyeket a felperes elő-
terjeszt az alperes beamer, a bíró meg azon-
nal megítél. Az anyagi igazság érvényo-
sítása még rendezett jogviszonyok közt is,
magán és köztársasági jogi eseteknek van is bir-
tokban, így azok alkalmi akadályokba ütköznek,
mennyivel nagyobbak és számosságukban ezen
akadályok nálunk, a hol egy ily egyetemes
codex hiányában, gomba módra szaporodnak
az előbbi törvényeket megváltoztató rész-
ben, külön részben fenntartó törvények
és kormányrendeletek. Az anyagi törvények
halmazát nem is említve, csak maga per-
rendünk 4—5 féle, mely részint törvényen,
részint ideiglenes kormányrendeleteken ala-
pult a ezek is már hány ezer és hánytelöké-
sen lettek változtatva, pótolva, javítva és
kiszélesítve. A ki tehát jogát per után kény-
telen érvényesíteni, annak ebben a labirin-
thusban járásnak kell lennie, s fel kell
ismernie azt az utat, a mely erre a leghe-
lyesebb, annál is inkább, mert az olyan adó,
a ki a beporoltatásról vissza nem tér, s
kötelezettség teljesítését egész a per tárgya-
lásáig huzza, halasztja, bizonyosan meg is
kérte minden utat modot arra, hogy a kö-
telezettség alól magát kivonja. Ily esetben
már még csak az képes az anyagi igazság
érvényesítésére a helyes utat megtalálni, a
ki a jogot, a törvényt ismeri, a ki erre
képzett, a ki a szakmát hosszú időn át
speciális tanulmánya tárgyává tette, attól
pedig jogosan senki sem követelheti, hogy
ezt ingyen teljesítse, de viszont ismét nem
jogos és méltányos hogy a költségeket az
viselje a ki azokat nem okolta.

Mióta a világ fennáll, mióta az em-
bernek jogokat gyakorolnak a kötelezettség
ket vállalnak az elvált kötelezettség tel-
jesítésének mulasztásából származott hátrá-
nyokat mindig a mulasztó viselte. A ki
adós, az köteles kellő időben fizetni, ha ezt
elmulasztja, az abból származó hátrányokat
viselni tartozik, ha ezzel ellenkező elv a
gyakorlatban megfosztja magát mint meg-
bocsátja már is a bagatell törvény ered-
ményében.

As eddigi elmondottakból tehát kitű-
nik, hogy a bagatell törvény nem jó és ol-
csó, hanem rossz és nagyon is drága igazsá-
g-előállítását adott a népek, mert míg a
20 frtig rugó követelések a hiteltelre men-
tetlenül olvasznak, addig az 50 frtig rugó
követelések csak felében, harmadában foly-
nak be, azonban ezen törvény áldásai még
más alakban is kezdnek nyilvánulni.

Az adós, a ki 15—20 vagy 50 frtig
tartozik tapasztalva a törvény ezen hiányait
a fizetés mulasztásának egészen neki bátoro-
dik. Jól tudja, hogy a hiteltel csak egy a
per kikérthetése vagy az egészét vagy leg-
alább egy részét fogja a követelésnek elen-
gedni, nem is gondol komolyan arra, hogy
kötelezettségét kellő időben vagy egyáltalá-
ban bármikor teljesítse. Hogy ez által a
könnyelmű adósság csinálásnak és lelkiismer-
etlen kötelező mulasztásnak, sőt még
egyéb itt saját nevén nem nevezhető üze-
meknek bár akaratlanul tág tér és oltalom
nyújtatik, az csak a törvény erkölcsi hátrá-
nya ugyan, de azt hiszem a többi árnyol-
dalak közt ezen erkölcsi hatás szintén meg-
érdemel egy kis figyelmet.

Ezek után valaki arra a meggyőző-
désre juthatna, hogy a bagatell törvény még
is csak előnyös, ha másra nem, hát arra a
ki 15—20 vagy 50 frtig megfizet és
adósságot csinál, azonban a ki ezt hiszi a
tekintetben is csalódik.

Azt mondja a közmondás, hogy okos
embert csak egyszer lehet rászédni, és
igaz is.

A ki már egyszer ilyen 15—20—50
frtos követelés beporlását és behajtását meg-
kísérte, az ki az ezzel együtt járó veszé-
lyesek biába való költségen — fáradságon
keresztül ment, az őrizkedni fog az oly
csalékványtól, mely ismét hasonló álla-
potba sodorhatja; az olyan ember őrizkedni
fog hiteltel bármikinek valamit kiszolgáltatni
vagy valakinek kisebb összeget kölcsönözni,
s mi következik abból?

Az, hogy míg a szegényebb népos-
tály bármily megcsorított állapotban van is,
hitelt vagy kölcsönt nem kap, addig a ki-
sobb hitelre való igényezéssel fenntartott üzletek
nem merőben több vagyonukat a hitel bizony-
talan vagy inkább bizonyos veszélyeinek
odavetve, pangásnak indulnak a tönkre men-
nek, mert míg a fogyasztó közönség egy-
batorda készpénzzel fizet, addig hitelt
da rövidebb vagy hosszabb lejáratú hitelt
vásárolt, ezen hitelt most elővén, az egy-
hitelrendszer fogyasztó közönséggel az üzlet
fenn nem tartható.

Ugyan ezt fejti ki a magyar könyv-
kereskedők egyesületének az igazságügyminis-
terhez azon törvény megváltoztatása iránti
intézet felirata, melynek nevezetesen egyik
pontja így szól: . . . nem tűzött azon álli-
tásunk, hogy azon törvény végrehajtása
az lesz: miszerint az üzletünk leginkább
fenntartó ezen ügyletekkel teljesen meg fog
szűnni, és ennek következtében a könyvke-
reskedés Magyarországon lehetetlenné válik.

Ha a könyvkereskedők panasza és ag-
godalma teljesen alapos. Vajjon ki rendel
meg 60—70 frt árú könyvet, s ha annyit
nem rendel meg, vajjon kiok lehet 15—20
vagy 50 frtig hiteltel? Így nem csak a
kézmű ipart, a kereskedést fenyegeti ezen
törvény megsemmisítése, de közvetve nagy
mértékben akadályozza a szellemi felvilá-
gosodás terjedését is, mert gátolva hat a
szellemi felvilágosodást terjesztő irodalmi
művek üzlet forgalmára.

Eltekintve tehát a törvény codificatioi
tökéletlenségeit, különösen a végrehajtási
rész hiányait és házasosságát, csupán a
társadalmi életre az üzletvilágra kiható ká-
ros következményeit véve tekintetbe teljesen
indokolt azon általános panasz, mely a ba-
gatell törvény ellen már ily rövid idő alatt
felmerült, s ennek a bírói illetőség és a
költségek, munkadíjak eltérőlése vonatkozó
intézkedéseinek megváltoztatása a törvény-
hozu tehető egyik leg sürgetőbb feladatát
képezi.

.

Levelezés.

Salgótarján 1878 december hó.

Tekintetes szerkesztő úr! Ha a komo-
lyabb irányú lapokat olvasom, ritkán talál-
lom számon, melyben ismeretlen emberek
még ismeretlenebb érdemek kitüntetésre, de-
számlás no hozzászólás: közvélemény.

A múlt napokban egy különös sorain
akadt meg szemem, melyek tudomásul hoz-
ták miszerint megyénk két érdemes köz-
ség bírja t. i. a vadkerti és vizlási, érde-
meik elismeréséül ezüst érdem korcsmál
díszítetlek.

Mondhatom örülök, de tán mindenki
örül, midőn ilyen törzsház atyánknak sub-
bonyán, nevezhetjük dolmányának vagy köd-
mönnek, meglátjuk a kitüntetés jelét, te-
hát mondom örültem a hírnek, noha ama
érdeműt egyéneket bizony nem ismerem;
de alig méltáztam e fölött, midőn környe-
zem egyik személye magára vonta figyelme-
met, kiknek sokszor érdemei szintén meg-
érdemlik a nyilvánosságra hozást.

De ki lehet ő? kérdendő t. szerkesztő
úr, és én azt felelném reá: bizony az egy
becsületlen megőszült, köztisztelőnek ör-
vendő, hivatalát maig is pontosan, lelkiismer-
tessen és fáradhatatlanul betöltő veterán a
nemzet napozásosa egy néptanító, ki a
népnevelés terében pályáján félszázadot már
ez év január havában töltött be s ünnepe-
te szerény baráti körben jubileumát és ezen
érdemekben megőszült aggról alig említett
a kor néhány szót. De megvagyok győződ-
ve, miszerint mindenki osztozik fentebbi
nézetemben ki őt ismeri t. i. Varga János
sávoiyi tanítót.

Neki comesak mint tanítónak van-
nak a félszázadon át megzámálhatóan
érdemei, hanem mint a környékbeli nép-
tanítók vezérének is, mert évek hosszú
során, már akkor, midőn a tanügy mosto-
bább lábán állt mint ma, ünnepeit veteránunk
buzgó és erőtlen elnöke volt a „fűleki“
késebb az egykori „Fűlek és Mátrakerületi
tanító egyesületnek,“ s midőn legújabbán a
tanítóegyletek megszűntek és „körök“ ké-

születtek, ismét az ő személyében összpön-
tosult a közbizalom, de aggrótt korát hozva
fel okul, az őt kért a tanító „kör-
sajnálataira el nem fogadta, mindamellett
maig som szűnt meg a gyűlések erényet-
len látogatója lenni.

Kérdem t szerkesztő urat: halgasz-
son-e a chronika erről? ne hozza-e nyil-
vanosság elé mindezt, s nem érdemli-e meg
a szerény 67 éves aggrótyán e kitüntetés?

Természetes, nem ismerhetünk mindenkit
az bizonyos de kellene ismerni a tanfelügyelő-
ségnek az ily érdeműt egyéneket, kiknek
hivatása azonos kapcsolatban van a nép-
neveléssel, legelőbbben neki állana tekintetben
az ily esetet az illető helyen felhozni, elő-
terjesztani s az elismerés még a felsőbb
helyről som kéne, így látszik azonban
nincs tudomása felől; — „néma gyermek-
nek pedig az anyja som érti szavát“ azok-
tunk mondan; tehát mitől mit som tudunk
az som nem bántat som nem érdekelhet
azért hozom én e tudósítást, hogy t. szer-
kesztő úr közöl a társul hozzá nyilvános-
ság elé ez ügyet és hogy mit mások mel-
lőztek, azt az én becses lapja hozza helyre,
anyival inkább mert asszal a népnevelés szent
ügyért harcolója irányában egy bálaadot
rovunk lo s nem hiszem, ha ez a minden
szép és nemest pártoló méltóságos megyei
főispánunk tudomására jó eredmény nélkül
maradjon s jelen leleplezésünk a pusztába
kiáltó szavaként visszhang nélkül elhangoz-
zék.

Magamat ajánlva kiváló tisztelővel
maradtam kész szolgálja L. S.

művek szívesen álló művek, s ezek
között, a „N. gypenteken mossa hulló a fát“
és „Helyre K.“ népdal átiratokat tartal-
mazó Ábraud gyengébb játékosoknak is
ajánlható. Ára egy ily műnek szintén 1 frt
20 kr., 1 frt 50 kr. Népdalokról lévén szó,
Bukent rá kell fordulni Zsoldosné dalaira,
a melyek Ábrányi Kornél, Erkel Gyula és
Elek, Némethy János, Tiszta Aladár stb.
rendezése szerint mind Taborakzy és Párech
kiadókval megjelentek. Ezek közül mint
legelőbbeket, Ábrányi átiratait ajánlhatom,
ámbar kivételre nézve kisad nehezebbek a
többiek. Azt hiszem azonban, hogy ezek-
ről már volt szó a lapok hasábjain, és azért
az egyenkénti felsorolást mellőzvé, csak az
újabbban megjelent „Soldosné által újabb
önökelt hat kedvelt dalra (Zongorára és
énekhangra alkalmazta Némethy János. Ára
80 kr.) akarom ezuttal figyelmestelni a
népdalt pártoló zenekedveket. Ugyan e
szerzőről díszkiadásban (arany szegélyvel),
a szerző arcképevel, ugyanott megjelent:
„Souvenir de l'exposition de Paris“ cím
alatt 10 magyar népdal és csárdás, Herkes
Lajos párisi műsorozatából. Ára 1 frt 50 kr.
És ugyancsak oly kiadásban, hasonló cím
alatt kapható ott ifj. Fährbach Fülöp ismert
novu szerzőtől 7 dallamos tánczdarab. Ára
2 frt 50 kr. Ez uttal ismertetésmel befejez-
vén, folytatását jövőre ígérom, ha ugyan
azt elfogadni hajlandó lenn.

Kocsicz Emil,
tanár.

Irodalom és zene.

A „Magyar Iparosok Lapja“ cím
alatt egy kiválóan az iparos élet szükség-
leteihez alkalmazott vegyes tartalmú heti
közöny indul meg január 1 én Dienes Péter
szerkesztése alatt Miskolczon Előfizetési
ára 1 frt.

A „Gazdasági Mérnök“ című nép-
szerű folyóirat, melyet Gonda Béla mű-
egyetemi magántanár a közérdektől gazdasági
és műszaki ismeretek terjesztése céljából
előző mintegy két évvel indított meg,
aránylag rövid fennállása óta méltó elimo-
rét és tekintélyt vívott ki magának, s a
mezőgazdaság ügyének máris hasznos szol-
gálatokat tett. Tájékoztató legyen elég csak
néhány nagyobb cikket fölemlítenünk, azok
közül, melyeket az év második felében.
Ilyenek: A földöntözés történeti kifejlődése
és mai állapota Magyarországon, (3 közlé-
mény) Gonda Bélától. — A gabonafűzőg
elhárításáról, Timáry Bélától. — A ma-
gyar lokomobilokról (1 ábrával), Katona
Endrőtől. — Miért jó az amerikai s miért
rossz a mi dobányunk? (2 közl. 6 ábrával),
Duka Marczeltől. — A magyarországi rize-
termesztés érdekében (3 közl.), Gonda
Bélától. — A jubaklokról (2 rajzmelléklettel)
Hencz Antaltól. — Miként fokozhatjuk
gazdaságunk jövedelmét? Diószeghy Sán-
dortól. — A tiszai árvízvédelem érdekében
(1 rajzmelléklettel) Gonda Bélától. — A
technikusok társadalmi állása. — Mezőgaz-
dasági gépek a párisi kiállításon (2 közle-
mény) stb. — Ezzel kapcsolatban érdemes-
nek tartjuk fölemlíteni, hogy a „Gazdasági
Mérnök“ a párisi kiállításon dícsérő oklevél-
let lett kitüntető. — A „Gazdasági Mérnök“
megjelenik minden hónap 1 én és 15-én.
Előfizetési ára: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt,
mely összeg a lap kiadóhivatalába (Budapest,
VIII. Öllő ut 11. sz.) küldendő. — Ré-
szünkről fölelegetesen tartjuk e közérdektől,
hasznos folyóiratot különösen ajánlani s
egyszerűen csak figyelmestelni obajítottuk rá
t. olvasóinkat, meg lévén arról győződve,
hogy ezzel pusztán az ügynek teszünk szol-
gálatot.

Taborakzy és Párech zeneműkeres-
kedésében Budapeston megjelent új zenemű-
vek: A piros bugyellária. Énekhangra
zongorakísérettel (vagy zongorára külön)
alkalmazta Erkel Elek. 1. Zöld leveles dírf. 2.
Az én uram akuratos. 3. Fűvény az én
uram szornyen. 4. Róza bokorba. 5. Hírbe
város (Szentirmay Elemértől). 6. Fekete
szem éjszakája. 7. Ilyen olyan kis legény.
8. Erett a buza. 9. Piros, piros, piros.
10. De szeretőnk rámás eszmét (Csingifügi)
11. Azt kérdezi. — Ára 1 frt.

Újabb ábrándjai, a jelenlegi zenei követel-

Tisztelettel felkérjük mindazon t. olvasóinkat, kik előfizetéseikkel határidekben vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjének.

Hírek.

Hymen. Nehány hét előtt kellemesen lepelt meg azon hír, hogy Unger Mathild kassaszonnyal Losonczon eljegyezte Szőke Adolf gimnáziumi tanár úr. — Most meg már azt is irhatjuk, hogy Unger Emma kassaszonnyal is boldog jegyes, mert a napokban jegyezte el Andrejcsik Román gómalom irodal pénztárnok. Boldogságot kívánunk a jelölteknek.

A műkedvelő társulat B. Gyarmaton t. hó 15-én tartott választmányi ülésén Melcher Ferencné a nagyságát és Steiner Gábor urat választotta ki a legközelebbi előadás rendezésére, a már az idő és asztalok is meg vannak határozva; amennyiben 1879 évi jan. 4-én adják elő „A Légyott és Kuklipródikáció” című vígjátékot. Mint biztos kútforrásból tudjuk az egyület tagjai közül: Antoni Aranka, Fülkel Mariaka, Kék Blanka, Koczai Irén, Köhn Berta és Mannay Alajosné körttek fel; a férfi tagok közül fellépnek: Dentsch Armin, Hajós Jenő, Bellebrant Lajos, Kaucsár Márton és Nagy Gábor urak.

A b. gyarmati műkedvelői társulat köréből. Az 1878 évi december 11-iki előadás alkalmával: 1. bevétel volt: a) a kiadott jegyekért 133 frt. b) 8 színlapért a pénztárnál 80 kr. c) felhívítás melyhez járultak Wei z Salamonné urak 2 frt 60 kr.-al, Ebbecky Emil, Fajör Sándor, Hanzely László és Pinter Sándor urak egyenként 60 krral, 5 frt 60 kr. Összesen 159 frt 40 kr. 2. kiadás volt: a) színpadigazítás díjazat készítésért Nagy Gábornak 35 frt 10 kr. b) a zenészeknek az előadás alkalmával 6 frt c) Steiner Jánosnak kellékcsúsz 5 frt 50 kr. d) színpad és nézőtér felszereléséért 2 frt. e) Szabó Ferencnek a padok összehordása fűtés és kiszolgálásért 8 frt 20 kr. f) Benedek Pinkásnak 32 db lámpa-ér 17 frt 20 kr. g) Feleburg Henriknek petróleum és lámpa bérléért 3 frt 94 kr. h) egy asztal-ér 3 frt. i) Molnár Sándor számlájára 3 frt. k) a próbákalkalmával fűtésért 10 frt. l) mostabélyegekre 46 kr. m) színlapokért 5 frt. Összesen 99 frt 40 kr. Maradt tiszta jövedelem 60 frt. — Ezen összegből a választmány határozatához képest 14 részre felosztva alapra levonván a kiadott előadásra a polgári önkéntes alapjára 45 frt az iskolásoknak átadott. Készséggel engedünk tért e részletes kimutatásnak azért, hogy a közönség meggyőződést szerezhesen arról, hogy a társulatnak most nagyobb kiadása azért volt, mert a készletek nagyon

meg voltak rongálva és mert a társulat készleteinek szaporítására a lámpák bevásárlásával szintén jelentékeny összeget fordított.

Balazs Vilhelmd úr bő irodalmi ismerettel és tájékozottsággal bír. Ugyanis a L. H. „Egy gögön leányhoz” című verset egy mutatott be, mint egyikét Csokonai V. M. kiadatlan költeményeinek; holott B. V. úr a költeményt Blumauernek bizonyítja. Itánna néztünk, és csakugyan igaz van B. V. úrnak.

A „L. H.”-ban bizonyos tapintatlan hang tudára adja, P. I. úrnak, a losonczyi tűzoltó egyület alapítójának főparancsnokának és rövid idő előtt lelkének, hogy miután egy pár hónapig beteg volt, a társadalom iránti kötelességérzetből mondjon le a főparancsnokságról, mert az egyület főparancsnok nélkül kezd veszteni elevenességét. Nem akarjuk binni, hogy ilyen volna az egyület hangulat P. I. úr irányában; annyit azonban mondhatunk, hogy az egyület nem a főparancsnok, P. I. úr hiánya miatt veszíti el elevenességét mert a főparancsnokot teendőkben helyettesíteti Czöbel úr.

Halálozás. Nagy Imre, a b. gyarmati takarékpénztárnak több évig munkás pénztárnoka hosszas betegeskedés után t. hó 18-án temetettet el. Béke poraira.

Öngyilkosság. Kovács Pál b. gyarmati születésű s allig 19 éves ifjú Jolán,

bol a pénzügyérzetnél alkalmazásban volt, t. hó 14-én agyulódte magát.

Halálozás. A régi posta házban Braidsvort János úr kócsma f. hó 16-án a szénas pajtáról lezuhánván, rögtön szörnyet halt.

Felolvas merköztő

Horváth Danó.

Új kereskedés nyitása.

B.-Gyarmaton, a Főutczán, „Zichy”-vendéglő épületben, (a volt Kristoffy üzlet helyiségében), fűszer-, nürenbergi és rövidáru kereskedést, valamint **szipő-raktárt** nyitottam, fő-török-vásár leond mindenkor friss és jó árúknak mérsékelt árak mellett pontos s gyors kiszolgáltatása.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Köhn Adolf,

(ez előtt a kaszinó épületben.)

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

A b. gyarmati „Népbank” részéről közhírre tétetik, miszerint az alább sorolt, meg nem hosszabbított zálogtárgyak folyó évi december 23-án és 24-én az intézet helyiségében elővereztetni fognak.

Az igazgatóság.

2708, 3813, 4517, 4754, 3413, 842, 2407, 2565, 3271, 5621, 3133, 1188, 5479, 6089, 2261, 1427, 2872, 2460, 4551, 3728, 1717, 1721, 2733, 175, 5322, 1266, 2920, 1056, 160, 604, 4951, 1341, 390, 2006, 1051, 1488, 2147, 4079, 4028, 451, 497, 2388, 2052, 5166, 1891, 349, 512, 5058, 1046, 3609, 2587, 156, 987, 3406, 3089, 804, 4790, 3802, 2999, 3000, 1553, 1552, 2273, 1617, 2371, 381, 239, 3851, 1152, 2293, 1418, 265, 2940, 441, 2636, 1817, 4253, 2516, 3453, 4153, 2570, 2027, 2803, 2326, 2975, 873, 3074, 2994, 650, 3113, 454, 6803, 3279, 3519, 609, 3151, 2272, 6689, 4672, 6027, 235, 5003, 5370, 4532, 4947, 1223, 1871, 236, 716, 1423, 4631, 1985, 1878, 1049, 7485, 2123, 4143, 2206, 7482, 1897, 598, 433, 2613, 2884, 2096, 4961, 679, 5323, 5352, 5358, 3171, 909, 3998, 460, 2117, 1411, 461, 5764, 862, 3700, 5933, 464, 889, 1061, 935, 1896, 1897, 1291, 3509, 1361, 1538, 4770, 506, 1979, 2140, 519, 2216, 3170, 2956, 517, 2575, 2628, 2629, 2688, 7047, 2708, 3053, 2783, 2784, 4392, 2835, 3302, 2948, 2962, 2967, 6873, 3002, 3114, 3158, 3190, 3683, 3210, 3141, 4826, 3778, 7036, 3529, 3546, 3628, 3631, 3034, 3684, 972, 975, 1009, 1022, 1034, 2836, 2859, 1341, 1350, 2885, 2976, 3044, 3065, 307, 3429, 3543, 3568, 3685, 3720, 3721, 3759, 3814.

Ingatlanok eladása!

A b. gyarmati takarékpénztár tulajdonához tartozó Adam Fulöp és Adam Mór-féle házak, úgy szinte Vilcsék-Lamy Máriaféle ház és beltelek, 2 drb szőlő és egy pince szabadkézből eladók. — Bővebb tudósítást ad a „B.-Gyarmati Takarékpénztár.”

Pénz!

Blumenthal József közvetítése által kisebb és nagyobb kölcsön-pénzösszegek adatnak ki.

Értekezhetni lehet vele levél által Losonczon, Varga-utca, Fábry-féle ház, a tanítóképzde mellett. Kölcsön csupán földesuraknak adatik.

Dr. HANDLER MÓR,

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész gyógyít gyökeresen, fénycs és tartós siker biztosítás mellett mindennemű

MITIKOS BETEGSÉGEKET

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint: magömléseket, az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a **TEHETETLENSÉGET** (elgyengült férfit);
- 2) húgyesőfolysásokat (még oly idültet is), a nemzörések bajakóros sekélyeit és másodrendű bajakórt minden alakjaiban és elcsúszásaiban.
- 3) húgyesőszűkítések,
- 4) friss és idült nyákfolyásokat, nőknél az ugynevezett **fehértfolysást** és az onnan eredő magtalanságot,
- 5) **BŐRKIÜTÉSEKET,**
- 6) a húgyhólyag betegségeit és vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik: BUDAPESTEN, Belváros, Kigyo-utca 2. sz. a Kigyo- és Városház-utca sarkán (Rottenbiller-féle ház) I. emelet, bemenet a lépcsőn. Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.